

Формування мовленнєвої компетенції в говорінні на просунутому етапі на основі автентичного фільма.

Нагадаємо, що розвиток мовленнєвої компетенції в говорінні на просунутому етапі – це саме розвиток, а не формування, оскільки тут удосконалюються та ускладнюються ті ж вміння, які формувалися на початковому та основному етапах. Можна сказати, що це – завершальний етап. На ньому студенти повинні вийти на найвищий, можливий для даних умов рівень розвитку мовленнєвої компетенції в говорінні, тобто досягти підрівня С2 в усіх аспектах – підпунктів С2.1 для діалогічного мовлення та С2.2 для мовлення монологічного.

Метою етапу згідно із „Загальноєвропейськими рекомендаціями” є розвиток у студентів здібності „висловлюватися спонтанно, дуже швидко і точно, диференціюючи найтонші відтінки смислу у досить складних ситуаціях”[1, с. 24].

Для *діалогічного* мовлення, за шкалою самооцінювання у Рекомендаціях, це означає, що студент може:

- без зусиль брати участь у будь-якій розмові чи дискусії, легко вживаючи ідіоматичні звороти та колоквіалізми; може вільно висловлюватися, розрізняючи найтонші відтінки смислу;
- може усунути трудність непомітно для інших, якщо виникає проблема [1, с. 27].

Для *монологічного* мовлення *необхідне*: наведення чіткого, рівного і повного значення або аргументу у стилі, що відповідає контексту; забезпечення ефективної логічної структури висловлювання, яка допомагає співрозмовникам виділити і запам'ятати значущі пункти [1, с. 27].

Що стосується переліку окремих умінь діалогічного та монологічного мовлення, які повинні розвиватися на етапі, що розглядається, і які становлять власне перелік практичних цілей навчання, то їх знов доцільно

виділити з *Програми*, до якої вже неодноразово зверталися.

Згідно з нею [1, с. 27] умінням, спільним для діалогічного та монологічного мовлення, що входить до цілей розвитку мовленнєвої компетенції в говорінні на просунутому етапі (підрівень C2), є:

вміння використовувати мову гнучко та ефективно для суспільних цілей, включаючи емоційні, натякові та жартівливі використання.

Вміння, специфічні в основному для діалогічного або монологічного мовлення (хоча вони практично завжди можуть використовуватися в обох формах мовлення), включають:

Діалогічне мовлення (на підрівні C2, підпункт C2.1):

— вміння легко слідкувати та робити свій внесок у складну мовленнєву взаємодію між третіми особами в груповій дискусії - навіть на абстрактну, складну та незнайому тематику.

Монологічне мовлення (на підрівні C2, підпункт C2.2):

— вміння переконливо обговорювати формальні положення, вільно, спонтанно та доречно відповідаючи на запитання та коментарі, складні контраргументи.

Невелика кількість нових мовленнєвих вмінь, що формуються на даному етапі, підтверджує висловлену вище думку про його неповну самостійність, про те, що на цьому етапі головним чином розвиваються, удосконалюються та ускладнюються сформовані на попередніх етапах вміння.

Це стосується й професійно-орієнтованої складової мети розвитку мовленнєвої компетенції в говорінні на просунутому етапі. На ньому продовжується розвиток вмінь робити презентації та доповіді з професійних питань; брати участь у обговореннях та дискусіях з цих питань; обмінюватися професійним досвідом, тобто вмінь професійного спілкування з колегами з метою власного професійного зростання. Але значно посилюється складність професійного мовлення як у мовному, мовленнєвому, так і у змістовному аспектах; зростає тривалість такого професійного

мовлення; підвищується його самостійність, незалежність від зовнішніх опор та підготовленості [3, с.27-28].

Нагадаємо методику роботи з кінофільмом на іноземній мові.

У викладанні іноземної мови кінофільм насамперед використовується для навчання аудіюванню, а також для створення динамічної наочності в процесі навчання й практики іншомовного спілкування, створення ситуацій такого спілкування на навчальному занятті й формування аудіовізуальної сфери вивчення іноземної мови.

Робота з кінофільмом включає три етапи:

- 1) переддемонстраційний,
- 2) демонстраційний,
- 3) післядемонстраційний.

1) Переддемонстраційний етап.

На цьому етапі знімаються мовні труднощі сприйняття тексту кінофільму й труднощі розуміння його змісту, вводяться й закріплюються нові слова, аналізуються функціональні типи використовуваних у тексті висловлювань, здійснюється перевірка розуміння раніше вивченого лексичного й граматичного матеріалу, аналізуються незвичні для студентів автентичні розмовні формули, лінгвокраїнознавчі реалії, формується соціально-психологічний фон й змістовні орієнтири для подальшого сприйняття форми й змісту кінофільму. Тут також знімаються можливі труднощі розуміння шляхом застосування прийомів відпрацювання техніки читання й вибіркового аудіювання окремих фрагментів звукового супроводу фільму.

Перед безпосереднім показом фільму студентам пропонуються дофільмові орієнтири: питання за змістом, питання й варіанти відповідей до них для вибору студентами, завдання, пов'язані з наступним переказом змісту, завдання на визначення послідовності й динаміки поведінки та взаємодії персонажів, завдання на оцінку й характеристику інформації фільму.

2) Демонстраційний етап.

Демонстрація фільму повинна супроводжуватися активною навчальною діяльністю студентів. Їм можна запропонувати програму керування сприйняття фільму у формі анотації, схеми сценарію, тез, плану, опорних слів і фраз. Студенти можуть також робити нотатки в опорному конспекті до тексту фільму. Разом з тим можна рекомендувати завдання на встановлення характеру сполучення звукового й зорового ряду: визначити, наприклад, які висловлювання звучать на тлі демонстрації тих або інших подій у кадрі; відзначити реалії, що демонструються у фільмі й відповідні їм мовленнєві висловлювання.

3) Післядемонстраційний етап.

На даному етапі перевіряється ефективність використання в процесі перегляду фільму запропонованих на переддемонстраційному етапі орієнтирів сприйняття фільму студентами, здійснюється контроль розуміння змісту й використаних у фільмі мовних і мовленнєвих засобів. Особливу увагу варто приділити різним видам переказу (стислому, виборчого, диференційованого, дослівного, комунікативно орієнтованого). Доцільно також використати питально-відповідну роботу, драматизацію, рольове відтворення тексту (особливо діалогів), наступне озвучування фільму, відтворення й реалізацію показаних у фільмі ситуацій спілкування, їхнє розширення, доповнення, перенос на ситуації повсякденного життя студентів [2, с.289-291].

Робота з використовуваним з метою навчання іноземній мові відеофільмом не має принципових відмінностей від методики застосування кінофільму.

Викладачам французької мови й студентам 2-3 курсу пропонуємо методичну розробку для перегляду сучасного французького фільму „Слова й музика” („Paroles et musique” avec Catherine Deneuve et Christophe Lambert)

– *Avant de présenter le film.*

Devoir 1.

Lisez les mots et les expressions du langage parlé et tâchez de les comprendre :

1. **casser la baraque** – casser de vieilles traditions
2. **ça swingue tout seul** – ça va tout seul
3. **tu es con(-ne)** – tu es sot(-te), idiot(e) ; le roi des cons ; faire le con
4. **vous êtes virés** – vous êtes licencié, virer qn – chasser qn
5. **avoir le trac** – avoir peur, s’énervé avant le concert
6. **se planter** devant qn – s’arrêter net
7. **j'en ai marre**, avoir marre de qch – j'en ai assez, ça m'embête
8. **ne t'en fais pas**, tu ne doit pas lui en vouloir, ne m'en veux pas ; vexer, offenser qn
9. **elle est infecte** – elle est dégueulasse, détestable, dégoûtante
10. **le cachet** – un remède, un médicament
11. **il est dingue** – il est anormal, il est fou
12. **dupe** – trompé ; tromper, duper qn
13. **ouais** – oui
14. **qn peut vous agresser** – qn peut vous attaquer

– Pendant la présentation du film

Devoir 2.

En regardant le film remplissez le texte qui vous aide à mieux vous débrouiller !

1. Le mari de Margaux s'appelle _____. Il est d'origine _____ .
Il est un _____ connu. _____
2. Il quitte sa femme et ses _____ parce qu'il _____. Ils ont vécu ensemble depuis _____ ans.
3. Margaux doit gagner sa vie, elle travaille comme _____.

Elle peut travailler même pendant _____ heures, pour toute sa famille et _____ .

4. Pour un concert à Londres, elle invite un duo de jeunes chanteurs: Michel _____ et Jérémy _____. On leur propose une somme de _____ francs. Ils n'acceptent pas, on s'entend pour _____ francs. Dans leur café où ils travaillent toujours, on leur paie seulement _____ pour deux.

5. _____ tombe amoureux de _____, il oublie sa carrière, il se donne entièrement à _____. Il passe les nuits chez elle, il se lève de bonne heure, à _____ heures du matin, c'est pourquoi il dort pendant _____ .

6. Jérémy est fatigué, épuisé, il tombe malade, il a de la _____.

Il reste chez Margaux et fait connaissance avec _____. L'aînée s'appelle _____, le cadet _____. Margaux est une « bonne maman », elle amène ses enfants à l'école _____ .

7. Les enfants (surtout la fille aînée) veulent que _____ parte, ils sont jaloux, surtout elle, ils aiment leur _____ .

8. Quant à Margaux, sa vie coule entre l'homme bien-aimé, _____ et _____. Jérémie comprend qu'il doit partir, mais il continue à _____.

9. _____, le mari de Margaux, revient à Paris pour _____.

Grâce à sa fille, il est au courant que _____. Il veut tout recommencer. Il veut remarier avec _____.

10. Avant de partir il lui donne deux billets d'avion pour les enfants sous prétexte qu'ils n'ont pas vu depuis longtemps leur _____ et le troisième pour _____.

Il voudrait qu'elle _____.

11. Mais Margaux reste à _____ avec _____. Ils passent ensemble les vacances à _____. Revenue chez elle, elle comprend que ses enfants lui manquent beaucoup, elle leur écrit _____.

12. Enfin, Margaux part pour _____ pour voir Charlotte et Elliott et elle reste avec _____.

13. Jérémie revient à sa carrière, mais ses pensées sont toujours à _____ .

Il chante mal, il "dort". Son ami _____ en est mécontent.

14. _____ achète un billet d'avion le plus _____ qui lui coûte _____ pour que son ami _____ sa bien-aimée, et il part pour _____. Il fait _____ km pour comprendre que tout est fini, Margaux a déjà fait son choix, elle _____.

15. Michel qui a de l'expérience dans la vie, a raison de dire que la vie continue, il conseille à son ami de _____ pour avoir du succès dans _____.

– *Après avoir regarder le film.*

Devoir 3.

Répondez aux questions :

1. Quelle poésie Charlotte apprend-elle avant de se coucher quand Jérémy revient chez eux ? Qui en est l'auteur ? Pouvez-vous la raconter ?
2. Qui est plus fidèle à son père Charlotte ou Elliott ? Prouvez ça !
3. Quels conseils Michel donne-t-il à son ami au début et à la fin du roman ?
4. Comment trouvez-vous cette histoire: banale, extraordinaire, typique ou qch d'autre ? C'est un petit roman ou un vrai amour qu'en pensez-vous?
5. Qui est l'auteur des chansons de ce film ?
6. Comment les chansons se marient-elles avec le contenu du film ? Comment les avez-vous trouvées ?
7. Qui est le réalisateur du film ?
8. Qui a interprété les rôles principaux ? Sont-ils connus en France ?
9. Qu'en pensez-vous, le choix des acteurs est-ce une réussite du réalisateur ? La distribution des rôles est-elle heureuse ?
10. Comment avez-vous trouvé le jeu des acteurs ?
11. Pouvez-vous nommer des films avec la participation de ces acteurs ?
12. Ce film vous a-t-il plu ou pas ? Pourquoi ?

13. Voulez-vous raconter le sujet à vos amis qui n'ont pas vu ce film ?
Donnez vos propres opinions ! Parlez-en !
14. Imaginez que vous êtes journaliste et on vous a chargé de faire la promotion du film. Ecrivez un article !

Література:

1. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / Наук.ред.українського видання С.Ю.Ніколаєва. – К.: Ленвіт, 2003. – 261 с.
2. Настольная книга преподавателя иностранного языка: Справочное пособие / Е.А.Маслыко, П.К.Бабинская, А.Ф.Будько, С.И.Петрова. – 7-е изд., стер. – Минск, „Вышэйшая школа” 2001. – 522 с.
3. Тарнопольський О.Б. Методика навчання іншомовної мовленнєвої діяльності у вищому мовному закладі освіти: Навчальний посібник. – К.:Фірма „ІНКОС”, 2006. – 248 с.